

Warszawa, 7 września 2020

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowny Panie Premierze,

W tym roku po raz pierwszy 7 września obchodzony będzie zainicjowany przez ONZ International Day of Clean Air for blue skies, czyli Międzynarodowy Dzień Czystego Powietrza dla błękitnego nieba¹. Celem tego dnia jest między innymi zwiększenie zaangażowania zainteresowanych stron oraz wspieranie i upowszechnianie działań służących poprawie jakości powietrza.

Przypominamy, że w rozpoczynającym się właśnie sezonie jesienno-zimowym na nasz stan zdrowia będzie wpływać szereg negatywnych czynników nakładających się na siebie: pandemia COVID-19, wzrost zachorowań na grypę, a także zanieczyszczenie powietrza, z którym w Polsce cały czas mamy poważny problem. Specjaliści łączą cięższy przebieg chorób układu oddechowego ze złą jakością powietrza. Ostatnie badania wskazują na korelację między zanieczyszczeniem powietrza a liczbą zgonów wywołanych koronawirusem².

Dostrzegamy, że w naszym kraju w ostatnich latach podejmowane są działania służące ograniczeniu emisji zanieczyszczeń, szczególnie niskiej emisji z domowych instalacji grzewczych. Jednak w naszej ocenie poprawa jest nadal zbyt wolna. Ponadto zdecydowanie zbyt mało uwagi poświęcamy drugiemu co do wielkości źródłu zanieczyszczeń, czyli transportowi.

Po paromiesięcznym wyraźnym spadku związanym z kryzysem wywołanym koronawirusem import używanych samochodów ponownie dość szybko rośnie i niemal wrócił do poziomu sprzed pandemii. Średni wiek tych aut nadal jest wysoki – blisko 12 lat³. Musimy jak najszybciej zadbać o zmianę struktury tego importu, tak by sprowadzane pojazdy były nowsze, w lepszym stanie technicznym i mniej emisyjne. Jednocześnie powinniśmy zadbać o to, by Polacy mieli dostęp do sprawnej i bezpiecznej komunikacji publicznej, w miastach i poza nimi. To wykluczenie transportowe często zmusza do zakupu samochodu, w przypadku osób o niższych dochodach zwykle właśnie używanego.

¹ <https://www.who.int/news-room/events/detail/2020/09/07/default-calendar/international-day-of-clean-air-for-blue-skies>

² <https://www.hsph.harvard.edu/news/hsph-in-the-news/air-pollution-linked-with-higher-covid-19-death-rates/>

³ https://www.samar.pl/__/3/3.a/109098/3.sc/11/Lipiec-2020---Import-sytematycznie-ro%C5%9Bnie.html?locale=pl_PL

W związku z powyższym przypominamy podstawowe nadal niespełnione postulaty, dotyczące koniecznych zmian w obszarze transportu, dla których Polski Alarm Smogowy przygotował pakiet zmian legislacyjnych. Domagamy się:

- wprowadzenia zmian w stawce akcyzy - powinna być uzależniona od wieku samochodu, poziomu emisji spalin (norma Euro) oraz rodzaju wykorzystywanego paliwa, a nie tylko od pojemności silnika;
- korekty przepisów w zakresie stref czystego transportu, która ułatwi ich tworzenie, w tym umożliwienia samorządom ograniczania na wybranych obszarach miast ruchu samochodów w oparciu o europejskie normy emisji „Euro” i wprowadzania ograniczeń stopniowo, a także rozszerzenia prawa do wprowadzania SCT na miejscowości poniżej 100 tys. mieszkańców;
- zaostrzenia norm, jakie trzeba spełnić, by pozytywnie przejść obowiązkowe badanie diagnostyczne samochodu w zakresie jakości spalin. Obecnie te normy spełniają nawet samochody z wyciętym filtrem DPF;
- wprowadzenia realnego obowiązku badania jakości spalin przez diagnostów podczas przeglądów technicznych oraz rejestrowania i ewidencjonowania ich wyników.

Z poważaniem,

Urszula Stefanowicz

Polski Klub Ekologiczny Okręg Mazowiecki

Apel poparty następujące organizacje:

Polski Klub Ekologiczny Okręg Mazowiecki, Polski Alarm Smogowy, HEAL Polska, Instytut na rzecz Ekorozwoju, Instytut Spraw Obywatelskich, Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Wspólna Ziemia”, Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, Stowarzyszenie BoMiasto, Stowarzyszenie Społeczny Rzecznik Pieszych w Bydgoszczy, Polski Klub Ekologiczny – Koło w Tychach, Towarzystwo dla Natury i Człowieka, Fundacja Ekologiczna Arka, Warszawski Alarm Smogowy, Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi, Stowarzyszenie miastoDrzew.

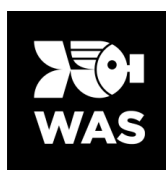

Stowarzyszenie
Społeczny Rzecznik Piesznych
w Bydgoszczy

Towarzystwo
dla Natury
i Człowieka

Do wiadomości:

Michał Kurtyka, Minister Klimatu

Andrzej Adamczyk, Minister Infrastruktury

Adam Niedzielski, Minister Zdrowia